

PROJEKT TÖM AUTOMATEN

Semestertider. Senast vi hörde av Dan Turéll, vår man i Köpenhamn, hade han just mellanlandat på Malta på väg från Skagen till Norge.

Flygposten har dock försett oss med två gamla godingar, ursprungligen publicerade i boken Onkel Danny fortæller. Den kom ut 1976, på Turells 30-årsdag, och har i år, med anledning av upphovsmannens 40-årsdag, givits ut i en ny upplaga.

Boken härstammar alltså från, och berättelserna handlar om, en tid då, för att citera nytugväns baksida, "världen – eller i alla fall författaren – ännu var ung och oskyldig".

Det var en söndagseftermiddag, det måste ha varit en söndag, för affärerna var stängda, och det var sommar, och Jacob Ludvigsen och jag kom glidande längs gatan i en av hans oräknliga och svindlande snabbt utbytta bilar.

Och vi gled ner genom Gentoftegade, och i ett hörn låg en livsmedelsbutik med en chokladautomat. Och den automaten såg så galopperande grotesk ut, att vi såg på varandra och – utan att säga ett ord – blev eniga om att den skulle vi tömma, totaltömma.

Vi ville se den tom, rensad på sitt påtvungade innehåll, avklädd in på bara själen, vi ville se den som ett tomhetsreservat, som en luftcontainer, som en försäljare av ingenting annat än sin egen stålblänkande och glasfeta genomskinlighet.

Så "Projekt Töm Automaten" var ett faktum – Ludvigsen och jag har alltid haft ett sunt stimulerande inflytande på varandra. Vi använde alla våra samlade, disponibla kronor och tjugofemöringar.

Vi drog ut choklad, ljus såväl som mörk, med nougat, risöverdrag, nötter, mandlar, marsipan och pistaschfyllning. Vi drog ut lakrtis, hallonremmar, geléhallon, kolaböror, citronkarameller, sidenkuddar, brideblandningar, kex, väfflor, tuggummin.

Vi var tvungna att skaffa växelpengar, hittade en bensinmack, fick fler kronor och tjugofemöringar och fortsatte oförtutet och med oförminskad energi.

Chokladen välldes efterhand ut över trottoaren, men vi iddes inte plocka upp den bit

för bit. De få förbipasserande söndag eftermiddag på Gentoftegade stirrade, men de kunde inte göra något. Det vi gjorde var fullt legalt. Ingen kan förbjuda en att tömma en offentlig automat, när man betalar för underhållningen i gällande valuta.

Det var inte bara legalt, det var till och med meningen med automaten, den fanns där för just detta ändamål. Och ändå hade alla som gick förbi, precis som vi själva, en känsla av att det var en överlagd kriminell handling som utfördes – en kittlande, raffinerad förbrytelse.

Åh, mintpastillerna och ananasskivorna och gräddkaramellerna och popcornen bara välldes ut över gatan, och vi drog och drog i allt våldsammare tempo.

Till sist var automaten äntligen tom, och fullkomligt absurd. Den hade kommit hem. Vi samlade ihop hela bytet och lassade in det i bagageutrymmet och körde vidare. Vi har gjort vårt, vi hade realiserat vårt projekt och till och med städat upp efter oss – nu krävdes nya äventyr.

Ett par dagar senare tömde vi bagageutrymmet och vi var en hel del människor som hjälptes åt med att äta upp innehållet. Medan det skufflades ner av ett större och starkt marijuanapåverkat sällskap tänkte jag på den gången, fem år tidigare, då vi skar sönder markiser med stiletter och bände upp automater för att komma åt varor och pengar.

Detta var ändå, tänkte jag, mer utstuderat och mer raffinerat och nästan sofistikerat moraliskt. Vi betalade själva för vår happening, vår happening som i själva verket sa detsamma som stiletterna och kofötterna hade sagt: Ta er i häcken!

"Projekt Töm Automaten" var vår 1967-version av *Ta er i häcken*. Det skulle senare visa sig att varje år fick sin version.

Dan Turéll

MIN FÖRSTA MENSTRUATION

Det var den eftermiddagen jag blev klar över att det fanns något som hette "menstruation" . . .

Vi gick hem från skolan, 10–12 år gamla Hasse Nørgaard och jag gick på ängsstigen ned från Skolebakken på väg för att spela fotboll i Nymosen innan vi skulle hem till middagsmaten . . .

Och det var om sommaren och det fanns solrosor längs ängsstigen två meter höga fantastiska solrosor och ett tak av salig värme över gräset och jag gick och lekte med fotbollen när Hasse började berätta om "menstruation"

för han hade läst en bok om sexuallivet . . .

Och gosse, gissa om jag blev förbluffad över att plötsligt få höra det där om att när man blev så-och-så gammal och "vuxen" så började man blöda i underlivet . . .

Gosse, det hade jag aldrig hört ett ord om. Så bollen trillade ifrån mig nedåt ängsstigen längs med solrosorna och jag sa till Hasse (för jag var lite rädd för att vara efterbliven):

"Du – det har jag fan ta mig aldrig haft" Och Hasse förklarade för mig

medan vi inhämtade bollen att det bara var kvinnor som fick "menstruation" . . .

Jag var mycket tankfull när vi kom fram till planen i Nymosen där Lars och Torgny och Skur redan stod och väntade på att bollen skulle börja rulla . . . Vi spelade hela eftermiddagen som vanligt men jag var inte helt koncentrerad och brände ett par upplagda chanser. Jag hade verkligen fått något att tänka på . . .

Oversättning av Per Svensson